

A pályázati felhívás címe:

Vidéki infrastruktúra fejlesztések támogatása tanyákon

A pályázati felhívás kódszáma:

KAP-RD42-1-25

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a pályázati felhívás (a továbbiakban: felhívás) 2.1 és 2.2 fejezetében.)	Vidéki térségben található tanyán élő magánszemélyek.
Milyen tevékenységek támogathatók? (Részletes információk a felhívás 3.1 fejezetében.)	Háztartási léptékű infrastruktúra fejlesztések megvalósítása.
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 2.3 fejezetében.)	A támogatási kérelem benyújtására 2025. szeptember 3. napjától van lehetőség.
Mi a támogatás formája? (Részletes információk a felhívás 8.1 fejezetében.)	Vissza nem térítendő támogatás.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 8.2. fejezetében.)	Legfeljebb 25 millió Ft-ot.
Mennyi előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 8.3. fejezetében.)	A támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 25%-áig. Az előleg teljes elszámolását követően egy alkalommal újra igényelhető előleg a támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg további 25%-áig.
Mennyi a művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4.2 fejezetében.)	A támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb 24 hónap áll rendelkezésre.
Hol valósítható meg a művelet?	Vidéki térségekben.
Várhatóan hány művelet kap támogatást?	Kb. 1.500 db.

A felhívás meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg 15 Mrd Ft.

A felhívás forrását az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja.

A felhívás Magyarország Közös Agrárpolitika Stratégiai Tervének (a továbbiakban: KAP ST) keretében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) által kerül meghirdetésre.

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy a felhívás és az Általános Útmutató a 2023 - 2027-es programozási időszakban a KAP Stratégiai Terv alapján meghirdetett pályázati felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: ÁÚF) együttesen tartalmazza a kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az IH a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben

közlemény kerül megjelentetésre, ezért és az egyéb információk megismerése céljából kérjük, hogy kövessék figyelemmel a <http://kap.gov.hu> honlapon megjelenő közleményeket!

A felhívásban nem szereplő előírások esetében a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény (a továbbiakban: KAP törvény), a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások felhasználásának rendjéről szóló 54/2023. (IX. 13.) AM rendelet (a továbbiakban: KAP Vhr.), és az ÁÚF az irányadó.

A felhívás eltérhet az ÁÚF-ben megfogalmazott előírásoktól, ebben az esetben a felhívásban foglaltakat kell irányadónak tekinteni.

A felhívás vonatkozásában nem alkalmazandó az ÁÚF 11. pontja.

TERVEZET

Tartalomjegyzék

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE.....	5
2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI	5
2.1. Kedvezményezettök köre.....	5
2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre	5
2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje	6
2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei.....	6
3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK	7
3.1. Támogatható tevékenységek.....	7
3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek.....	7
3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek	8
3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek.....	8
3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek.....	8
3.1.3. Nem támogatható tevékenységek.....	8
3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása	9
3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások	9
4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA	13
4.1. A művelet megkezdése	13
4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások	13
5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK	14
5.1. Közbeszerzési kötelezettség	14
5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek	14
5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)	14
6. INDIKÁTOROK	15
6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás.....	15
6.2. Monitoring adatszolgáltatás	15
7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND	16
7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend	16
7.2. Jogosultsági feltételek és kiválasztási kritériumok.....	16
8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK.....	16
8.1. Támogatás formája.....	16
8.2. Igényelhető támogatás	17
8.3. Igényelhető előleg.....	17

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK	18
9.1. Kifizetési kérelmek tervezése	18
9.2. Elszámolható költségek.....	18
9.3. Elszámolhatóság feltételei	20
9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások	22
9.5. Nem elszámolható költségek.....	22
10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK	23
10.1. Általános jogkövetkezmények	23
10.2. Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények.....	23
10.3. A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények	23
11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK	24
11.1. Jogutódlás, kötelezettségátadás	24
11.2. További dokumentumok.....	24
12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE.....	25
13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA.....	25
13.1.. A támogatási kérelemhez csatolandó (pótolható) mellékletek listája.....	25
13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok.....	26
14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI.....	27

TERVEZET

1. A FELHÍVÁS INDOKOLTSÁGA ÉS A KAP ST-HEZ VALÓ ILLESZKEDÉSE

A felhívás alapjául a RD42_R01_RAN_73 kódszámú, Vidéki infrastruktúra fejlesztés tanyákon című beavatkozása szolgál.

Ez a beavatkozás a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló, 2021. december 2-i (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet 73. cikkén alapul.

A felhívás a beavatkozásban megfogalmazott alábbi célok megvalósulását kívánja elősegíteni:

A tanyák kisléptékű infrastruktúra fejlesztései hozzájárulnak a vidéki településeken élők életminőségének javításához, a vidék lakosságmegtartó képességének erősítéséhez. Az egyes települések peremvidékein élő lakosság számára kiemelt fontosságú az alapvető szolgáltatások biztosítása és a mindennapi élet megkönnyítése. A tanyák alapvető szolgáltatásokkal való ellátottságának elválaszthatatlan részét képezi a tiszta ivóvíz, villamos energia, szennyvízhálózat megléte.

2. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

2.1. Kedvezményezettek köre

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be **az a vidéki térségben (1. és 2. mellékletek szerint) található tanyán élő magánszemély**, akinek a bejelentett lakóhelyének vagy tartózkodási helyének címe¹ a támogatási kérelem benyújtását megelőző 6 hónapban (folyamatosan) a fejlesztéssel érintett tanyán van.

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában nincs lehetőség.

2.2. Támogatásban nem részesíthetők köre

Az ÁÚF „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltakon túl, az alábbi szempontok szerint nem ítélt meg támogatás azon kedvezményezett részére:

- akinek a támogatási kérelme nem felel meg a felhívás célkitűzéseinek;
- aki azonos megvalósítási hely kapcsán olyan tevékenységet kíván megvalósítani, amelyre vonatkozólag korábban az államháztartás alrendszereiből, vagy a Strukturális Alapokból (pl.: VP6-7.2.1.4-17 kódszámú, Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései című pályázati felhívás) támogatásban részesült és annak kötelező fenntartási időszaka még nem járt le;
- aki azonos megvalósítási hely kapcsán a Vidékfejlesztési Program VP6-7.2.1.4-17 kódszámú, Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési

¹ Lakcímkártya alapján igazoltan.

fejlesztései című pályázati felhívás keretében támogatói okirattal rendelkezik és a támogatási kérelem benyújtásakor záró kifizetési kérelmet még nem nyújtott be.

2.3. A támogatási kérelem benyújtásának határideje

A támogatási kérelmek benyújtására 2025. év szeptember 3. naptól van lehetőség az alábbiak szerint meghatározott benyújtási szakaszokban:

1. **benyújtási szakasz:** 2025. szeptember 3. – 2025. szeptember 16.
2. **benyújtási szakasz:** 2025. szeptember 17. – 2025. szeptember 30.
3. **benyújtási szakasz:** 2026. március 4. – 2026. március 17.
4. **benyújtási szakasz:** 2026. március 18. – 2026. március 31.

2.4. A támogatási kérelem benyújtásának módja és egyéb feltételei

A kedvezményezett egy támogatási kérelem alapján részesíthető támogatásban. Ha a korábbi támogatási kérelmét a kedvezményezett visszavonja, visszautasításra vagy elutasításra kerül, akkor a kedvezményezett jogosult újabb támogatási kérelem benyújtására.

Egy támogatási kérelem több beruházási elemet, illetve tevékenységet is tartalmazhat.

Támogatási kérelmet kizárólag a KAP törvény 10. § (2) bekezdés c) pontja szerint Kedvezményezett Nyilvántartási Rendszerben (a továbbiakban: KNYR) kérelemre nyilvántartásba vett besorolású kedvezményezett nyújthat be.

Támogatási kérelmet kizárólag elektronikus úton, a központi azonosítási ügynök (a továbbiakban: KAÜ) keretében elvégzett elektronikus azonosítást követően elérhető elektronikus felületen (www.mvh.allamkincstar.gov.hu) keresztül lehet benyújtani.

Az eredetileg papíralapú dokumentumokat digitalizált (pl.: pdf, jpeg) formában kell csatolni az elektronikus felületen benyújtott kérelemhez. **A feltölteni kívánt file-t annak tartalma alapján, jól beazonosíthatóan szükséges elnevezni.** Elektronikus aláírással hitelesített dokumentum benyújtása az eredeti elektronikus formában szükséges.

Forráskimerülés esetén – a KAP Vhr. 70. §-ban foglaltaknak megfelelően – az IH vezetője legkésőbb a felhívásban rögzített szakasz zárásának időpontját megelőző ötödik napon külön Nemzeti Irányító Hatósági közleményben rendelkezik a támogatási kérelem benyújtási időszakának lezárásáról.

A KAP Vhr. 17–18. §-aiban foglaltak szerint a támogatási kérelem meghatalmazott által is benyújtható.

A támogatási kérelem benyújtásának részletes szabályait a KAP Vhr. 11 - 12. § -a tartalmazza.

A támogatási kérelem kitöltésével és benyújtásával kapcsolatos részletes leírást a „Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentum tartalmazza.

3. A MŰVELETTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

3.1. Támogatható tevékenységek

3.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatók önállóan:

1. Villamos energia ellátást biztosító fejlesztés megvalósítása:

- a) napelemes rendszer telepítése hálózati, illetve vissz-wattos vagy autonóm (hálózatra nem kapcsolódó, szigetüzemű) villamosenergia-termelés céljából, a fejlesztésben érintett tanya villamosenergia-ellátása érdekében. Támogatott a rendszer és a kapcsolódó szerkezeti- és tartóelemek beszerzése és telepítése, az elektromos rendszerhez, illetve a hálózathoz való csatlakozáshoz és a műszakilag biztonságos működéshez szükséges elemek beszerzése és ezek kiépítése, a mérő- és szabályozó és energiatároló berendezések beszerzése és felszerelése;
- b) villamosenergia-hálózatra történő csatlakozás.

2. Egyéb megújuló energia felhasználására vonatkozó tevékenységek:

- a) napkollektoros rendszer telepítése a fejlesztésben érintett tanya használati melegvíz-igényének részbeni, vagy teljes kielégítése, és/vagy fűtésrámegítés céljából. Támogatott a berendezés és a kapcsolódó szerkezeti- és tartóelemek beszerzése és telepítése, az épületgépészeti rendszerhez való csatlakozáshoz szükséges eszközök, berendezések beszerzése és telepítése;
- b) hőszivattyú rendszerek alkalmazása a fejlesztésben érintett tanya kapcsán fűtésre és/vagy hűtésre és/vagy használati melegvíz-termelésre és/vagy fűtésrámegítésre. Támogatott a hőszivattyús rendszerek beszerzése és telepítése, beleértve az inverteres split-klimák beszerzését.

3. Háztartási léptékű ivóvízellátást szolgáló rendszer kiépítése:

- a) fúrt kútból való vízellátás,
- b) vízbeszerző, vízkezelő, víztároló, vízelosztó, víztisztító létesítmények és felépítményei, mely nem haladja meg a napi 50 személy vízellátását,
- c) háztartási törpe-vízmű,
- d) vízi-közmű hálózatra történő csatlakozás.

4. Háztartási léptékű szennyvízkezelést, - tisztítást szolgáló rendszer kiépítése:

- a) egyedi szennyvízkezelő berendezéssel;
- b) tisztítómezővel ellátott oldómedencés létesítménnyel.

Egy támogatási kérelemben több tevékenységre is igényelhető támogatás.

A támogatási kérelem abban az esetben kerülhet jóváhagyásra, ha tartalmaz legalább egy elfogadható, a 3.1.1. pontban felsorolt önállóan támogatható tevékenységet.

3.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek

3.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek

Tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítése. A tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF tartalmazza.

3.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatók és kizárólag a felhívás 3.1.1. pontja szerinti tevékenységek fejlesztéséhez kapcsolódhatnak:

A 3.1.1. 1. pont szerinti tevékenységhez kapcsolódóan:

- már meglévő villamos energia vezetékhálózat rekonstrukciója.

A 3.1.1. 2. pont szerinti tevékenységhez kapcsolódóan:

- már meglévő fűtési rendszer cső- és vezetékhálózat rekonstrukciója.

A 3.1.1. 3. pont szerinti tevékenységhez kapcsolódóan:

- épületen belüli vízvezeték rendszer rekonstrukciója;
- a művelet megvalósításával **közvetlenül és szükséges mértékben érintett ingatlanrészek**, mint pl.: a beruházás során sérült járófelület, autóbeálló eredetivel funkcionálisan megegyező (szélesség, teherbírás, stb.) helyreállítása, szakmai indokoltság alapján.

A 3.1.1. pont összes tevékenységéhez kapcsolódóan:

- művelet-előkészítéshez kapcsolódó tevékenységek, terület-előkészítés, műszaki ellenőri szolgáltatás igénybevétele, műveletmenedzsment;
- a fejlesztéshez elengedhetetlenül szükséges berendezések elhelyezésére szolgáló helyiség kialakítása már meglévő épület bővítése, átalakítása által. Bővítés esetén a bővítmény hasznos alapterülete nem haladhatja meg az eredeti hasznos alapterület 50%-át;
- próbaüzem.

3.1.3. Nem támogatható tevékenységek

A felhívás keretében a 3.1.1. és 3.1.2. pontban meghatározott tevékenységeken túlmenően más tevékenységek nem támogathatók.

Kiemelten felhívjuk a figyelmet, hogy a felhívás keretében nem támogathatók az alábbi tevékenységek:

- a) használt eszközök, berendezések beszerzése;
- b) jármű beszerzés;
- c) csapadékvíz-elvezető rendszer építése, bővítése, rekonstrukciója;
- d) a 3.1.1. 4. tevékenység esetén szennyvíz közcélú hálózatra történő csatlakozás;
- e) fenntartási, karbantartási tevékenységek.

3.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak, mivel a felhívás tekintetében a 2023-2027-es időszakra vonatkozó mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló iránymutatás (11)-(14) pontja értelmében nem alkalmazandók az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése szerinti állami támogatásokra vonatkozó szabályok.

3.3. A művelet műszaki, szakmai tartalmával kapcsolatos elvárások

A művelet műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembevételére van szükség:

I. Általános elvárások:

1. A művelet költségvetését a piaci árakhoz igazodóan, reális és költséghatékony módon kell összeállítani. A hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elvét, valamint a szokásos piaci árak történő megfelelést a támogatási okirat véglegessé válását követően is biztosítani kell, továbbá a műveletnek meg kell felelnie a reális és takarékos költségvetés előírásának az esetleges eszköz- és berendezés típus-változás, szállító-váltás és költség szerkezet-módosítás esetén is.
2. A műveletnek megfelelően kidolgozottnak kell lennie, a támogatási kérelem pontjait a kérdésnek megfelelő válasszal ki kell tölteni.
3. A kedvezményezett köteles eleget tenni a KAP törvényben és a KAP Vhr.-ben foglaltaknak.
4. A műveletnek meg kell felelnie a felhívásban, annak mellékleteiben, illetve az ÁÚF című dokumentumban foglalt egyéb feltételeknek.
5. A támogatott beruházást a kedvezményezett köteles a jóváhagyott megvalósítási helyen rendeltetésszerűen üzemeltetni.
6. Az agrártámogatási jogviszonyból származó kötelezettség teljesítését megghiúsító elháríthatatlan külső ok (vis maior) bekövetkeztét a kedvezményezettnek a *Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből finanszírozott intézkedésekkel összefüggő elháríthatatlan külső ok (vis maior) esetén alkalmazott eljárásról szóló 23/2024. (IV. 9.) AM rendelet* alapján kell bejelenteni.
7. A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében a kedvezményezettnek eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.
8. A művelet tervezése és megvalósítása során figyelemmel kell lenni az ÁÚF-ben rögzített Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatos elvárásokra, valamint a horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi) elvárásokra és követelményekre.
9. A felhívás keretében kizárólag a felhívásnak, valamint a művelet céljának megfelelő méretű, funkciójú, kialakítású tevékenységek támogathatók.
10. A kedvezményezettnek a támogatási kérelem benyújtó felületén fenntartási és üzemeltetési tervet kell rögzítenie a felhívás 4. melléklete szerint.

II. Hatósági engedélyeztetéssel, dokumentumokkal kapcsolatos elvárások:

1. **Építési tevékenység esetén** a támogatási kérelemhez a kedvezményezett nevére szóló építészeti-műszaki tervdokumentációt csatolni kell.

Felhívjuk a Kedvezményezettek figyelmét, hogy az építészeti-műszaki tervdokumentáció támogatási kérelemhez történő csatolása minden esetben szükséges, akkor is, ha az már korábban csatolásra került az építési engedélyhez.

2. **Engedélyköteles építési és/vagy bányakapitánysági engedélyezéshez** kötött tevékenység esetén az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló, végleges építési és/vagy bányakapitánysági engedélyt a hozzá kapcsolódó engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációval együtt (ha korábban nem került benyújtásra).
3. Engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges használatbavételi engedélyt vagy hatósági igazolást arról, hogy a hatóság a használatbavételt tudomásul vette.
4. Nem engedélyköteles építési tevékenység esetén a záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvet, hibalista esetén a műszaki ellenőr teljesítésigazolásával a teljes körű javításról.

Ha a művelet megvalósítása tartalmaz **vízjogi engedélyköteles beruházást**, úgy a támogatási kérelem benyújtásakor a vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentum és a műszaki tervdokumentáció benyújtása kötelező. Legkésőbb az első érintett kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi létesítési engedélyt és a záradékolt építészeti – műszaki tervdokumentációt.

A záró kifizetési kérelemhez mellékelni kell a végleges vízjogi üzemeltetési engedélyt vagy a vízügyi hatóság igazolását/nyilatkozatát arról, hogy a vízügyi hatóság nyilvántartásában szerepel az objektum annak azonosítószáma alapján, és a használatbavétel/az üzemeltetés tudomásul vette. Ennek hiányában az üzemeltetési engedélyezési kérelem vagy a használatbavétel/az üzemeltetés tudomásul vétele iránti kérelem benyújtására vonatkozó igazolás/nyilatkozat csatolása szükséges. **Nem engedélyköteles vízjogi tevékenység** esetén az első érintett kérelemhez mellékelni kell a bejelentési kötelezettség teljesítéséről, és annak vízügyi hatóság részéről történő elfogadásáról szóló igazolást/nyilatkozatot.

5. Építéssel járó művelet esetén az adott szakterületre jogosultsággal rendelkező műszaki ellenőr alkalmazása, építési és felmérési napló vezetése kötelező. Ha az építési tevékenység nem építési engedélyköteles és/vagy az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet alapján nem állna fenn az építésnapló-vezetési kötelezettség, akkor az építési és felmérési napló elektronikusan vagy papír alapon is vezethető.
6. Hálózatra termelő, valamint vissz - wattos **napelemes művelet esetén** a szolgáltató felé benyújtott és **a szolgáltató által visszaigazolt igénybejelentőt, vagy** a szolgáltató által kibocsátott **„Pályázati igazolás HMKE létesítéséhez” tárgyú dokumentumot** a támogatási kérelem mellékleteként **be kell nyújtani**, melynek dátuma legkésőbb a támogatási kérelemmel kapcsolatos hiánypótlás benyújtásának dátuma lehet. Az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetés feltétele a hálózati engedélyes által jóváhagyott csatlakozási dokumentáció, amelyet az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetési kérelemhez be kell nyújtani. **A záró kifizetés feltétele a hálózati engedéllyel kötött hálózathasználati szerződés megléte**, amelyet a záró kifizetési kérelemhez be kell nyújtani.
7. A művelet megvalósítását szolgáló gazdasági esemény megtörténtét hitelesen igazoló eredeti dokumentumoknak a kedvezményezett nyilvántartásában fizikailag elkülönítetten, ellenőrzésre alkalmas, rendezett formában rendelkezésre kell állniuk.

III. A műveletek tervezésével, megvalósításával kapcsolatos elvárások:

1. A fenntartási kötelezettség időtartama alatt a támogatással megvalósított beruházás tárgya nem idegeníthető el, nem adható bérbe, jótállás alapján történő csere, amortizáció, lopás, működésképtelenné, használhatatlanná válás esetén a támogatóhoz történő bejelentést követően – a bejelentés alapjául szolgáló igazoló dokumentumokat mellékelve – saját forrásból lecserélandó.
2. Építési tevékenység megvalósítása esetén a támogatási és kifizetési kérelem összeállítása során a Magyar Államkincstár, mint az IH közreműködő szerve és, mint Nemzeti Kifizető Ügynökség (a továbbiakban: Kincstár) honlapján közzétett Építési Normagyűjtemény (a továbbiakban: ÉNGY) alkalmazandó. A támogatási kérelem keretében történő költségvetés tervezését a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY-ben szereplő tételek azonosítója szerint kell elvégezni. A kifizetési kérelem vonatkozásában a kifizetési kérelem benyújtásakor érvényes ÉNGY referenciaárak mértékéig lehet elszámolni. Közbeszerzési

eljárással érintett építési beruházás esetén, ha a tevékenység a támogatási okiratban jóváhagyott változatlan műszaki-szakmai tartalommal valósult meg, a kifizetési kérelemmel elszámolni kívánt, ÉNGY-ben szereplő költségtételek referenciaárat meghaladó áron szerződött, és számlázott összege a közbeszerzési eljárás keretében kötött szerződésben szereplő összegig, illetve ha ez az összeg a támogatási okiratban meghatározott összeget meghaladja, akkor a támogatási okiratban a tevékenységre jóváhagyott összeg erejéig a kedvezményezett részére jóváhagyható.

3. Építési tevékenység megvalósítása esetén a kedvezményezett az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is köteles benyújtani a kifizetési kérelemhez.

A számlarészletezőnek különösen az alábbi tartalmi elvárásoknak kell megfelelnie:

- a számla kiállítója által hitelesítésre került

- hivatkozik a kapcsolódó számlára

- tartalmazza az áfa összegét, a kapcsolódó tevékenység azonosítóját, a tétel ÉNGY szerinti kódját (amennyiben releváns) és megnevezését, a mennyiséget, az egységárat, valamint az összesített árat.

4. Ha az elszámolni kívánt építési tételek nem sorolhatók be az ÉNGY tételazonosítói szerint, akkor a kedvezményezett legalább három, azonos funkcióra vonatkozó műszaki tartalommal rendelkező részletes és tételes – egymástól és a kedvezményezett személyétől független kibocsátótól származó – magyar nyelvű, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező árajánlatot köteles csatolni a támogatási kérelméhez.
5. Csak szereléssel járó technológiák beszerzése, csak szereléssel járó fejlesztések esetén (az adott technológia típusától, a kivitelezés módjától függően) elegendő technológiai leírás és a megvalósítási helyet ábrázoló helyszínrajz, valamint vázrajz (ha releváns) benyújtása, építészeti-műszaki tervdokumentáció benyújtására nincs szükség. Adott technológia vagy fejlesztés esetében - amennyiben a technológiai leírás nem tartalmazza – tervezői, kivitelezői vagy forgalmazói nyilatkozatot kell arról benyújtani, hogy az adott tevékenység megvalósítása csak szereléssel jár, építési elemeket nem tartalmaz. Csak szereléssel járó technológiák beszerzése esetén nem szükséges építési napló és felmérési napló vezetése, illetve műszaki ellenőr alkalmazása.
6. A piaci ár alátámasztásaként nem fogadható el olyan árajánlat, megrendelő, szerződés, utasítás, egyéb kötelezettségvállalás, amely olyan ajánlattevőtől származik,
 - a) amely a kedvezményezett tagja,
 - b) amelyben a kedvezményezett vagy kedvezményezett tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve) annak tagja, és a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, ezen személy a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy
 - c) amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), tagja, és a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviseletre jogosult személy, vagy ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviseleti, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol.

Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Forgalmazó alatt nem kizárólagosan magyar forgalmazó értendő.

Érvénytelen ajánlat nem vehető figyelembe alátámasztó dokumentumként.

Az árajánlatok kiállításával és érvényességével kapcsolatos előírásokat az ÁÚF 13.2. fejezete tartalmazza.

7. A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő legkedvezőbb árajánlattal rendelkező építési tételt kell feltüntetni, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.

8. **Eszköz és technológiai berendezés beszerzése esetén a kedvezményezett a támogatási kérelem mellékleteként köteles benyújtani három, a KAP Vhr. 3. melléklete szerinti tartalmi elemekkel rendelkező, egymástól és a kedvezményezettől független kibocsátótól származó, azonos funkcióra vonatkozó, összehasonlítható műszaki paraméterekkel rendelkező eszközre, technológiai berendezésre vonatkozó árajánlatot.** A támogatási kérelemben a költséghatékonyságot, az „értéket a pénzért” elvet és a támogatási kérelem céljait figyelembe vevő összességében legkedvezőbb ajánlattal rendelkező eszközt vagy technológiai berendezést kell feltüntetni, mint elfogadott árajánlatot, amelyet szakmai indokolással kell ellátni.
9. Szolgáltatás vásárlása esetén (a műveletmenedzsment és a művelet-előkészítés kivételével) szintén három árajánlat benyújtása szükséges.
10. A forinttól eltérő pénznemben kiállított árajánlat esetén az árajánlatban szereplő építés megvalósításának eszköz- és technológiai berendezés beszerzésének költségét és az arra jutó támogatás összegét az árajánlat kiállításának időpontjában érvényes, a Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB) által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Ha az árajánlat magyar forintban is tartalmazza az elszámolni kívánt tétel értékét, úgy a magyar forintban megadott érték tekintendő az árajánlat érvényes értékének.
11. A kifizetési kérelemmel csak annyi anyaghoz tartozó költség kerülhet elszámolásra – a hozzá kapcsolódó elszámolható munkadíjjal együtt – amennyi anyag a támogatott művelettel kapcsolatosan ténylegesen felhasználásra, beépítésre került. Az ÉNGY-ben szereplő építési tételek esetén az anyagköltség a hozzá kapcsolódó munkadíj költséggel együtt, ugyanazon számla alapján kerülhet elszámolásra.
12. A műszaki teljesítmény igazolása valamennyi beépítésre kerülő építési termék vonatkozásában kötelező, az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletben foglaltak szerint, melyet a támogató felszólítására kell bemutatni.
13. A művelet keretében kizárólag olyan **első üzembe helyezésű**, a támogatási kérelem benyújtásának évétől számított **legfeljebb három éve gyártott eszköz, technológiai berendezés** beszerzése és beépítése támogatható, amely a támogatható tevékenység megvalósítását szolgálja.
14. A beszerezni kívánt eszközöknek, technológiáknak meg kell felelniük a vonatkozó európai uniós irányelveknek, szabványoknak, illetve az azokat átültető magyar jogszabályoknak, szabványoknak, környezetvédelmi előírásoknak.
15. Ha a kiépíteni kívánt villamos energia-, fűtést-, ivóvízellátást szolgáló-, szennyvízkezelést, -tisztítást szolgáló rendszer műszaki, szakmai okok miatt nem helyezhető el a fejlesztéssel érintett tanya területén, az a fejlesztéssel érintett tanyával szomszédos ingatlanon is elhelyezhető. Ebben az esetben, a műszaki dokumentációban szükséges kitérni az eltérő elhelyezés indokára, továbbá a támogatási kérelem benyújtásakor a szomszédos ingatlan helyrajzi számát is szükséges felvezetni a megvalósítási hely részletes adatai közé.
16. **A megvalósítandó megújuló energiaforrást hasznosító technológia termelési és tárolási kapacitása nem haladhatja meg az adott fogyasztási hely villamos energia-, illetve a fejlesztéssel érintett tanyán található lakóépület ellátásához elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztásának kielégítéséhez szükséges energiaigény mértékét.**
17. **Megújuló energiaforrást hasznosító technológia létesítése tevékenység esetén a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépész vagy energetikus mérnök által igazolt, a fenntartási időszakra vonatkozó, éves átlagban kimutatott várható (becsült) villamos és/vagy hőenergia fogyasztási adatokat a támogatási kérelem mellékleteként minden esetben be kell nyújtani. A számításban egyértelműen ki kell mutatni, hogy a támogatási kérelemben megvalósítani kívánt fejlesztéssel az érintett tanyán található lakóépület ellátásához a megújuló energiaforrást hasznosító berendezés(ek) éves termelési és tárolási kapacitása nem haladja meg az adott fogyasztási hely (a fejlesztéssel érintett tanya) éves tervezett villamosenergia-, illetve a tanyán elérhető fogyasztók együttes hőenergia fogyasztását. A számításban a már meglévő és a felhívás keretében igényelt támogatás segítségével telepítendő megújuló energiaforrást hasznosító berendezések termelési és tárolási kapacitását is figyelembe kell venni a termelési kapacitás megállapításánál.**

Kizárólag olyan megújuló energiaforrást hasznosító technológiák, rendszerek kiépítése támogatható, melyek megfelelnek a megújuló energiát termelő berendezések és rendszerek beszerzéséhez és működtetéséhez nyújtott támogatások igénybevételének műszaki követelményeiről szóló 55/2016. (XII. 21.) NFM rendeletben foglalt előírásoknak. A megfelelést a Magyar Mérnöki Kamara és/vagy a Magyar Építész Kamara névjegyzékében szereplő épületgépésznek vagy energetikus mérnöknek kell igazolnia.

18. Háztartási léptékű ivóvízellátást szolgáló rendszer kiépítése során szükséges akkreditált ivóvízvizsgálati jegyzőkönyvcsatolása a záró kifizetési kérelemhez, amely igazolja, hogy az adott vízminőség ivóvíznek megfelelő. Ez alól kivétel a vízi-közmű hálózatra csatlakozás.
19. A kedvezményezett köteles a bejelentett lakóhelyét vagy tartózkodási helyét a fejlesztéssel érintett tanyán fenntartani a fenntartási időszak végéig.
20. A művelet megvalósítása során figyelembe kell venni a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tftv.) termőföld más célú hasznosításával kapcsolatos rendelkezéseit. A Tftv. 10. § (1) bekezdése alapján a termőföldet – a törvényben rögzített kivételektől eltekintve – csak az ingatlanügyi hatóság engedélyével lehet más célra hasznosítani, így a kedvezményezettnek rendelkeznie kell a termőföld más célú hasznosítása iránti engedéllyel.

4. A MŰVELETVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. A művelet megkezdése

Támogatás a támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelethez nem igényelhető. A támogatási kérelem benyújtását megelőzően megkezdett művelet a támogatási kérelem teljes elutasítását vonja maga után.

A művelet megvalósítását a **támogatási kérelem benyújtását követő napon** a kedvezményezett **saját felelősségére megkezdheti**, de a művelet megkezdése nincs befolyással a támogatási kérelem értékelésére, és nem jelent előnyt annak elbírálása során, továbbá nem garantálja az igényelt támogatás elnyerését.

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket a művelet részeként nem lehet elszámolni a következő kivételekkel:

- a 2023. január 1. napjánál nem korábbi dátummal kiállított tervezési dokumentáció költsége, illetve
- a 2023. január 1. napjánál nem korábban felmerült, a 9.2. 1. pontban felsorolt korlátozottan elszámolható költségek.

A támogatott művelet megkezdésére és fizikai befejezésére vonatkozó részletes szabályokat az ÁÚF 6.2.1 – 6.2.2. alfejezete tartalmazza.

4.2. A művelet végrehajtására rendelkezésre álló időtartam és a művelet befejezésére vonatkozó elvárások

A művelet fizikai befejezésére a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított legfeljebb **24 hónap** áll rendelkezésre.

A kedvezményezett művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított 25. hónap utolsó napja.

5. MŰVELETVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

5.1. Közbeszerzési kötelezettség

Közbeszerzési kötelezettség:

Felhívjuk a figyelmet a művelet keretében megvalósítandó beszerzések tekintetében esetlegesen fennálló közbeszerzési kötelezettségre. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény, valamint az irányadó egyéb jogszabályokban meghatározott kötelezettségek megállapítása és betartása a kedvezményezett feladata.

A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó részletes tájékoztatást az ÁÚF tartalmazza.

5.2. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek

Támogatás abban az esetben folyósítható, ha a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok) tulajdoni viszonyai az ÁÚF-ben foglaltaknak megfelelnek, és a művelet szempontjából ennek megfelelően **rendezett tulajdoni és/vagy használati viszonyokat a kedvezményezett biztosítja és igazolja a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg.**

A fejlesztéssel érintett tanyának a körzeti földhivatali nyilvántartás szerint legalább részben a kedvezményezett, vagy legalább részben a kedvezményezett közeli hozzátartozójának tulajdonában kell lennie.

Ha nem a kedvezményezett kizárólagos tulajdonában van a fejlesztéssel érintett ingatlan, **valamint ha a fejlesztéssel érintett ingatlan/ingatlanrész haszonélvezeti joggal terhelt**, úgy szükséges az ingatlan tulajdonosának/tulajdonosainak/haszonélvezőinek hozzájáruló, teljes bizonyító erejű magánokirati formájú nyilatkozata a fejlesztéshez, vállalva egyúttal az elszámolást követő fenntartást a 3.3 fejezet III.1 alpontjában foglaltak betartása mellett.

A 3.3. III. 15. alpont szerint megvalósuló fejlesztések tekintetében a fejlesztéssel érintett tanyával szomszédos ingatlan esetében az ingatlan tulajdonosával kötött együttműködési megállapodást szükséges benyújtani a támogatási kérelem mellékleteként, amely tartalmazza - a fejlesztési kívánt tanya címét, helyrajzi számát; - a fejlesztéssel érintett tanyával szomszédos ingatlan címét, helyrajzi számát; - a szerződés tárgyát, és a birtokláshoz való jogot igazoló, vagy használatot biztosító jogcímet; - az ingatlanra telepített létesítmények mennyiségét és műszaki specifikációját; A szerződésben a fejlesztéssel érintett tanyával szomszédos ingatlan tulajdonosainak nyilatkozata szükséges arról, hogy, hozzájárul a támogatási kérelemben szereplő műveletmegvalósításához és a támogatási időszak során megvalósuló infrastrukturális fejlesztések kedvezményezett általi aktiválásához, továbbá az ingatlan a kötelező fenntartási időszakban a fejlesztés céljára rendelkezésre áll. A szerződésben rendelkezni kell a felek jogairól és kötelezettségeiről, melyeknek összhangban kell állniuk az IH és a kedvezményezett között lefektetett jogokkal és kötelezettségekkel.

5.3. A művelet megvalósítása utáni kötelezettségek (fenntartási kötelezettség)

A kedvezményezettet a művelet fizikai befejezését követően fenntartási kötelezettség terheli. A kedvezményezett a záró kifizetési kérelem elfogadásáról szóló döntés meghozatalától számított 5 évig, a támogatás visszafizetésének terhe mellett vállalja, hogy a művelet megfelel a KAP Vhr. 91. §-ban foglaltaknak.

6. INDIKÁTOROK

6.1. Az indikátorok teljesítéséhez való hozzájárulás

A kedvezményezett a művelet megvalósításával hozzájárul a KAP ST-ben foglalt alábbi indikátor célértékek teljesítéséhez. Ezen indikátorokra vonatkozóan a kedvezményezettnek műveletszinten nem szükséges elrendő célértéket meghatároznia. Az indikátor célértékek teljesítéséhez a felhíváson kívül más, a KAP ST keretében meghirdetésre kerülő felhívás(ok) is hozzájárul(hat)(nak).

Kapcsolódó beavatkozás megnevezése	Eredménymutató	Eredménymutató átfogó célértéke	Kimeneti mutató	Kimeneti mutató értéke
RD42_R01_RAN_73 - Vidéki infrastruktúra fejlesztés tanyákon	R.15 Támogatott beruházások a megújulóenergia-termelés kapacitásbővítésébe, a bioalapú energiák termelését is beleértve (megawatt)	131,29 MW	O.22 (egység: Műveletek)	3 061
	R.16 A KAP keretében az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az ahhoz való alkalmazkodáshoz, valamint megújuló energia vagy biológiai anyagok előállításához hozzájáruló beruházástámogatásban részesülő gazdaságok aránya	2,98 %		
	R.41 A szolgáltatásokhoz és az infrastruktúrához a KAP-támogatásnak köszönhetően jobb hozzáféréssel rendelkező vidéki lakosság aránya	28,36 %		

Az indikátorok aktuális célértékeit a hatályos KAP ST tartalmazza.

6.2. Monitoring adatszolgáltatás

A támogatási célok megvalósulásának nyomon követése érdekében a kedvezményezettnek a monitoring adatszolgáltatási időszakban eleget kell tennie a monitoring adatszolgáltatási kötelezettségének.

7. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND

7.1. A támogatási kérelmek kiválasztására vonatkozó eljárásrend

A támogatási kérelmek a KAP Vhr. alapján egyszerűsített kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek elbírálásra.

A támogatási kérelmekről az IH vezetője szakaszos elbírálással dönt.

A támogató a kérelem tárgyában történő döntéshozatalt megelőzően egymásnak ellentmondó adatok, tények, körülmények, valamint a benyújtott iratok tartalmának tisztázása érdekében a kedvezményezettet írásban hiánypótlásnak nem minősülő adategyeztetésre vagy egyeztetésre hívhatja fel.

7.2. Jogosultsági feltételek és kiválasztási kritériumok

Támogatásban részesülhetnek azon műveletek, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, továbbá a felhívásban és annak mellékleteiben foglalt feltételeknek:

1. Hiánypótlatható jogosultsági feltételek:

- a) a felhívás 13.1. pontja szerint a támogatási kérelemhez csatolandó dokumentumok.

Ha a hiánypótlatható jogosultsági feltételeknek a támogatási kérelem nem felel meg, akkor hiánypótlási felhívásra kerül sor.

Hiánypótlásra azonos tárgykörben csak egyszer van lehetőség.

2. Tartalmi értékelési szempontok

A jogosultsági feltételeknek megfelelő támogatási kérelmek a felhívás 3. mellékletében meghatározott tartalmi értékelési szempontok szerint elvégzett pontozással kerülnek értékelésre. Az így kialakult pontozási sorrend képezi a támogatási kérelmek támogathatóságára vonatkozó döntés alapját.

A tartalmi értékelési szempontok alapján **legfeljebb 100 pont adható**. Nem támogathatók azok a kérelmek, amelyek esetében a támogatási kérelemre adott összpontszám nem éri el a **40 pontot, valamint az IH által meghatározott támogathatósági minimumpontszámot**. Ezen utóbbi mértéke a 40 pontot meghaladhatja, figyelemmel a támogathatónak ítélt kérelmek számára.

A tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez külön jogkövetkezmények fűződnek, amelyeket a felhívás 10. fejezete tartalmaz.

8. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

8.1. Támogatás formája

A támogatás **vissza nem térítendő támogatásnak** minősül.

8.2. Igényelhető támogatás

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás összege:

- a 3.1.1. fejezet 1., 2., 4. pontok szerinti tevékenységek esetén összesen: **legfeljebb 12 millió Ft**,
- a 3.1.1. fejezet 3. pont szerinti tevékenységek esetén: **legfeljebb 13 millió Ft azzal, hogy ha a művelet a 3.1.1. fejezet 1., 2., 4. pontok legalább egyikére is kiterjed, akkor az igényelhető támogatás legfeljebb 25 millió Ft lehet.**

A támogatás maximális mértéke:

- a 3.1.1. fejezet 1. pont a) alpontja és a 2. pont szerinti tevékenységek (azaz megújuló energia felhasználására vonatkozó tevékenységek) esetén az összes elszámolható költség **80 %-a**,
- a 3.1.1. fejezet 1. pont b) alpontja, továbbá a 3. és a 4. pontok szerinti tevékenységek esetén az összes elszámolható költség **95 %-a**.

A korlátozottan elszámolható költségek (a felhívás 9.2. 1. pontja szerint) vonatkozásában a támogatás mértéke a támogatási kérelemben szereplő elfogadott legalacsonyabb támogatási intenzitású tevékenység alapján kerül megállapításra. (Tehát ilyen típusú tevékenységek esetében a támogatás mértéke megegyezik a támogatási kérelemben szereplő legalacsonyabb támogatási intenzitású elfogadott tevékenység támogatási mértékével.)

8.3. Igényelhető előleg

A támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg legfeljebb 25%-áig, legfeljebb 6.250.000 Ft-ig a kedvezményezett kérelemmel, előleget igényelhet.

A KAP Vhr. 83. § (1) bekezdése alapján, az előleggel való teljes elszámolást követően legfeljebb a támogatási döntésben meghatározott támogatási összeg 25%-áig egy alkalommal újra igényelhető előleg.

Az előleget kizárólag a művelet megvalósítására lehet felhasználni, és az igényelt előleg folyósítását követően benyújtott első kifizetési kérelemben – amelynek benyújtása nem eshet az előleg folyósításának napját követő 12 hónapnál későbbi időpontra vagy a művelet megvalósítására rendelkezésre álló határidőt követő időpontra – annak teljes összegével el kell számolni.

A kedvezményezettnek előleg igénylése esetén az ÁÚF-től eltérően nem kell önerőt igazolni.

Nem jogosult előlegre az a kedvezményezett, akinek vagy, amelynek

- a KAP Vhr. szerinti agrártámogatási jogviszonyból vagy
- a **2014–2020 programozási időszakban keletkezett támogatási jogviszonyból eredő lejárt tartozása áll fenn a Kincstárral szemben.**

Jelen felhívás keretében a kedvezményezett köteles az előleg fogadására projektszámlát nyitni.

Egyszeri elszámolás esetén előleg nem igényelhető.

Az előlegre vonatkozó további szabályokat a KAP Vhr. 80 - 83. §-a tartalmazza.

9. ELSZÁMOLÁSRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Kifizetési kérelmek tervezése

Egyszeri elszámolás esetén:

A felhívás keretében lehetőség van egyszeri elszámolás választására, mely esetben kizárólag záró kifizetési kérelmet köteles a kedvezményezett benyújtani a művelet fizikai befejezését követően.

Ha a kedvezményezett a támogatási döntést követően az egyszeri elszámolást választja, haladéktalanul köteles azt bejelenteni a támogatónak.

Egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra történő áttérés a támogatási döntés véglegessé válásától számított 12 hónapon belül a kedvezményezett által benyújtott változás-bejelentéssel kezdeményezhető azzal, hogy a kedvezményezettnek többszöri elszámolóként legkésőbb a támogatási döntés véglegessé válásától számított 12 hónapos határidő lejáratának napján be kell nyújtania a KAP Vhr. 84. §-ában foglalt feltételeknek megfelelő kifizetési kérelmet. A jóváhagyott támogatás folyósításának feltétele a változás-bejelentés támogató általi jóváhagyása.

Az egyszeri elszámolásról többszöri elszámolásra, egy alkalommal lehet áttérni.

Többszöri elszámolás esetén:

A kedvezményezett legalább egy kifizetési kérelem benyújtására köteles, emellett benyújthat további három kifizetési kérelmet, valamint a támogatási döntésben meghatározott határidőig egy záró kifizetési kérelem benyújtására köteles.

A kedvezményezett köteles a támogatási döntés véglegessé válását követő naptól számított

- 12 hónapon belül a megítélt támogatás 10 %-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani. Előleg igénybevétele esetén az igényelt előleg folyósítását követően benyújtott első kifizetési kérelemben a 8.3. pontban meghatározott módon az előleg teljes összegével el kell számolni,
- 25 hónapon belül a megítélt támogatás legalább 80 %-át elérő vagy meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani.

Az előírt időben, az előírt mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelem benyújtásának elmulasztása jogosulatlan igénybevételek minősül.

A kifizetési kérelemre vonatkozó részletes szabályokat a KAP Vhr. 84-90. § tartalmazza.

9.2. Elszámolható költségek

A **művelet elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a művelet támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között, és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **művelet nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, azonban a felhívás 9.5 pontjában nem elszámolhatóként meghatározott költségek, és a felhívás keretében nem

támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a művelet összes költségének, azonban nem részei a művelet elszámolható költségének.

Ha a művelet tartalmaz olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem annak költségkeretéből kíván megvalósítani, és/vagy tartalmaz olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet a kedvezményezett meg kíván valósítani a művelet részeként, azonban a felhívás keretében biztosított támogatáson kívüli forrásból, akkor ezen tevékenységeket elkülönítetten és egyértelműen be kell mutatni a támogatási kérelemben, valamint a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozási szerződésekben is. A művelet költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra vonatkozó részletes szabályozást a KAP Vhr. 5. melléklete, az „ÚTMUTATÓ az elszámolható költségekhez” (a továbbiakban: Útmutató) tartalmazza, amelyeket a felhívásban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A felhívás keretében – figyelemmel a 9.4 pontban foglaltakra – az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el:

1. Korlátozottan elszámolható költségek

1.1. Művelet-előkészítés, tervezés költségei (az Útmutató 3.2.1. pontja alapján),

- 1.1.1. Jogszáály, hatóság, felhívás által előírt kötelező előzetes tanulmányok, műszaki dokumentáció (ideértve a közbeszerzési eljárásokhoz kapcsolódó szakmai háttérdokumentációt is) elkészítése.
- 1.1.2. Környezeti hatásvizsgálat, előzetes vizsgálat, egységes környezethasználati engedélyhez kapcsolódó vizsgálat.
- 1.1.3. Egyéb szükséges háttér tanulmányok, szakvélemények, beleértve a beruházással érintett terület ökológiai állapotának felmérését és egyéb, horizontális követelményhez kapcsolódó adatszolgáltatás biztosítása érdekében felmerülő költséget.
- 1.1.4. Szükséges engedélyezési dokumentumok, műszaki tervek, kiviteli és tendertervek és ezek hatósági díjának (illeték, igazgatási szolgáltatási díj, egyéb eljárási költség) költségei, ideértve a művelési ág váltását, művelési ágból való kivétel adminisztratív költségét is, figyelembe véve a felhívás 4.1.2. fejezetében meghatározottakat.
- 1.1.5. Tervellenőr költsége, ha alkalmazása jogszabály alapján kötelező.
- 1.1.6. Előzetes igényfelmérés, célcsoport elemzése, piackutatás, szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák.
- 1.1.7. Szükségletfelmérés, helyzetfeltárás.
- 1.1.8. Előkészítéshez kapcsolódó egyéb szakértői tanácsadás.

1.2. Építési műszaki ellenőri szolgáltatás, ide nem értve a Tanácsadó Mérnökök Nemzetközi Szövetsége (FIDIC) mérnök költségeit (az Útmutató 3.4.3.2. pontja alapján).

1.3. Tájékoztatás, nyilvánosság biztosítása (az Útmutató 3.4.4.1. pontja alapján).

1.4. Műveletmenedzsment költségek (az Útmutató 3.8. pontja alapján).

- 1.4.1. A művelet-előkészítési és – megvalósítási időszakában végzett műveletmenedzsment tevékenységhez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja (az Útmutató 3.8.1.5. pontja alapján).

2. Beruházások költségei

- 2.1. Ingatlanvásárlás (az Útmutató 3.3.6. pontja alapján).
- 2.2. Terület – előkészítés (az Útmutató 3.3.8. pontja alapján).
- 2.3. Építés (átalakítás, bővítés, felújítás), épület-kivitelezés költsége akkor számolható el, ha az a művelet végrehajtásához szükséges, vagyis olyan épületek, építmények építési és értéknövelő felújítási, bővítési költségei számolhatók el, amelyekhez támogatott tevékenységek köthetők (az Útmutató 3.3.9.1. pontja alapján), ideértve a művelet megvalósítása érdekében feltétlenül szükséges bontási költségeket is.
- 2.4. Az építési költségek alatt kell érteni az új építésen túl minden, az építmény rendeltetésszerű hasznosítását lehetővé tevő átalakítást, felújítást, bővítést is (az Útmutató 3.3.9.2. pontja alapján).
- 2.5. A művelet céljához kapcsolódó, a piacon elérhető, a műveletcélok megvalósításához szükséges technológiát használó eszközök a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 47–51. §-a szerinti bekerülési értéke elszámolható.
- 2.6. Az eszköznek meg kell felelnie a hatályos szabványoknak és normáknak (az Útmutató 3.3.10.1.2. pontja alapján).
- 2.7. Támogatásból beszerezett tárgyi eszközök után értékcsökkenés nem számolható el a művelet keretében (az Útmutató 3.3.10.1.3. pontja alapján).
- 2.8. Az új, kereskedelmi forgalomban, vagy gyártótól beszerezhető, első üzembe helyezésű technológiai berendezések, eszközök, anyagok beszerzése és beépítése támogatható. Az „új” jelző csak olyan beruházási jellegű termékeket illet meg, amelyeknél a kedvezményezett rendelkezik a vétel időpontjában (a számlakiállítás dátuma) kezdődő termékfelelősségi, garanciális és szavatossági jogainak érvényesíthetőségéhez szükséges, a gyártó és a forgalmazó által kibocsátott, hiteles dokumentumokkal (az Útmutató 3.3.10.1.5. pontja alapján).
- 2.9. Villamosenergia-hálózatra és/vagy vízi-közmű hálózatra történő csatlakozás esetén az illetékes szolgáltatóval kötött szolgáltatás kapcsán a kedvezményezett nem köteles három árajánlatot benyújtani.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a művelet összes – elszámolható és nem elszámolható – költségét!

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztására, a piaci ár igazolása szükséges. Ennek részletes szabályozását az Útmutató 2.3.2.4. pontja tartalmazza.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Kedvezményezetteket, hogy a támogató jogosult a piaci árak való megfelelést az alátámasztó dokumentumoktól függetlenül, legalább három árajánlattal történő alátámasztás esetén is ellenőrizni, saját, az árrealitás vizsgálatra szolgáló módszertana alapján referencia árakkal összevetni. Ha a támogató az elfogadhatónál nagyobb eltérést észlel a piaci árhoz képest, egyeztetésre szólítja fel a kedvezményezettet, indokolt esetben pedig egyoldalúan csökkenti az elszámolható költséget.

9.3. Elszámolhatóság feltételei

a) A felhívás keretében támogatott művelet költségei elszámolhatóságának kezdete:

A támogatási kérelem benyújtása előtt felmerült költségeket - a tervezési dokumentációk költségétől és a 9.2. fejezet 1. pontban felsorolt korlátozottan elszámolható költségektől eltekintve - a művelet részeként nem lehet elszámolni.

A művelet részét képező eszköz/berendezés beszerzéséről szóló megrendelés/szerződés, az azokhoz kapcsolódó számla, egyszerűsített számla, előlegszámla vagy előlegbekérő kiállításának, teljesítésének és kiegyenlítésének dátuma nem lehet korábbi a támogatási kérelem benyújtását követő napnál.

- b) A felhívás keretében támogatott művelet költségek elszámolhatóságának vége:
- A kedvezményezett a művelettel kapcsolatos pénzügyi elszámolása (záró kifizetési kérelem) benyújtásának végső határideje a támogatási okirat véglegessé válását követő naptól számított 25. hónap utolsó napja.
- c) A támogatás folyósítása a kedvezményezett KNYR-ben rögzített fizetési számlájára történik.
- d) Szóbeli megállapodás alapján történő költségelszámolásra nincs lehetőség.
- e) A kifizetési kérelem keretében **a kedvezményezett nem nyújthat be olyan, készpénzben kiegyenlített elszámoló bizonylatot, amelynek az – általános forgalmi adó felszámítása esetén az általános forgalmi adóval növelt – ellenértéke meghaladja a másfél millió forintot.**
- f) A kedvezményezett köteles a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 80%-át teljesíteni.
- g) A kedvezményezett – az egyszeri elszámolás kivételével - köteles a KAP Vhr. 84. § (1) bekezdésben foglalt elszámolási kötelezettség betartására, ennek megfelelően a támogatási okirat véglegessé válásától számított 12 hónapon belül köteles a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet benyújtani.
- h) Kifizetési kérelem – a záró kifizetési kérelem kivételével - csak abban az esetben nyújtható be, ha az abban igényelt támogatás összege meghaladja a megítélt támogatás 10%-át.
- i) A záró kifizetési kérelem alapján a támogatás folyósítása felfüggesztésre kerül, amíg a kedvezményezett nem nyújtja be a Kincstárhoz valamennyi, a műveletmegvalósításhoz és az üzemeltetéshez kapcsolódó végleges engedélyt.
- j) Átalányalapú elszámolásra nincs lehetőség.
- k) A forinttól eltérő pénznemben kiállított elszámoló bizonylat esetén az elszámoló bizonylat végösszegét, illetve az elszámoló bizonylaton szereplő tevékenységek, tételek költségét és az arra jutó támogatás összegét a számlán megjelölt fizikai teljesítés időpontjában érvényes, az MNB által közzétett hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani.
- l) Valamennyi beszerzés vonatkozásában az Útmutató 2.3.2.5. pontja szerinti függetlenségre vonatkozó szabályok irányadók.

9.4. Az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások

A művelet tervezése során az egyes elszámolható költségtípusok vonatkozásában a következő korlátozásokat szükséges figyelembe venni:

Kölségtípus	Maximális mértéke az összes nettó elszámolható költségre vetítve (%) /maximális nettó támogatási összeg (Ft)
Korlátozottan elszámolható költségek (9.2. fejezet 1. pont) és immateriális javak költségei, összesen: <i>ebből:</i> <ul style="list-style-type: none"> • tájékoztatás, nyilvánosság • építési, műszaki ellenőri szolgáltatás • műveletmenedzsment 	5% 0,5%, legfeljebb 150 000 Ft 1% 2,5%
Ingatlanvásárlás	2%
Terület-előkészítés² (régészeti feltárás, lőszementesítés, bozótirtás, földmunkák stb.)	2%

A fenti táblázatban meghatározott korlátok betartása a támogatási kérelem összeállítása, valamint a műveletmegvalósítás során kötelező. A táblázatban szereplő százalékos korlátok a záró kifizetési kérelem jóváhagyása során – a műszaki-szakmai tartalom csökkenésével nem járó – műveletszintű megtakarítás eredményeként átléphetők azzal, hogy az egyes költségtípusokra megállapított összeg nem növekedhet.

9.5. Nem elszámolható költségek

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 9.2. pontban, különösen:

- a) a levonható áfa,
- b) a kamattartozás-kiegyenlítés,
- c) a hitelkamat, kivéve a kamattámogatás vagy kezességi díjtámogatás formájában nyújtott vissza nem térítendő támogatás,
- d) a hiteltüllépés költsége, egyéb pénzügyforgalmi költségek,
- e) a devizaátváltási jutalék,
- f) a pénzügyi, finanszírozási tranzakciókon realizált árfolyamveszteség,
- g) a bíróságok, kedvezményezett által fizetett kötbérek és a polgári perrendtartásról szóló törvény szerinti perköltség, függetlenül attól, hogy bíróság által megítélésre került-e,
- h) a kedvezményezettnek saját teljesítés keretében felmerült bármely költség,
- i) a művelet keretében működési költségek, bérköltségek és forgóeszközök, egynyári és évelő növények vásárlása,

² Azokat a munkálatokat kell terület-előkészítés költségtípusba besorolni, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül egyetlen épülethez, építményhez sem, hanem az általános területrendezésre irányulnak (pl. szennyezett föld kicserélése, az egyetlen terep elegyengetése).

- j) sikerdíj,
- k) forgótőke.

10. JOGKÖVETKEZMÉNYEK

10.1. Általános jogkövetkezmények

1. Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze vagy egy része jogosulatlanul minősül, és a támogató az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonja, ha a többszöri elszámoló kedvezményezett, a felhívás 9.1. pontja és 9.3. pont g) alpontja szerinti kötelezettségét nem teljesíti, azaz nem nyújt be a támogatási okirat véglegessé válásától számított 12 hónapon belül a megítélt támogatás 10%-át meghaladó mértékű támogatás elszámolására irányuló kifizetési kérelmet.
2. Az intézkedésben való részvétel vagy az igénybe vett támogatás egésze jogosulatlanul minősül, és a támogató az agrártámogatási jogviszonytól eláll, ha a kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható költségek összegének legalább 60%-ával nem számol el a teljes elszámolás során.
3. A támogatási okiratban jóváhagyott elszámolható kiadásokat 5%-kal csökkenteni kell, ha a kedvezményezett a támogatási okirattal jóváhagyott elszámolható kiadások összegének legalább 60%-ával elszámolt, de az elszámolás mértéke a jóváhagyott kiadások összegének 80%-át nem éri el.
4. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a monitoringadat - nyilvántartáshoz szükséges adatszolgáltatási kötelezettségének, akkor a már igénybe vett támogatási összeg 1 %-át a KAP törvény 37. §-a alapján az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.
5. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a tájékoztatással, nyilvánossággal kapcsolatos kötelezettségének, akkor a már igénybe vett támogatási összeg 3 %-át a KAP törvény 37. §-a alapján az intézkedésben való jogosulatlan részvételre vonatkozó szabályok szerint köteles visszafizetni.

10.2. Tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségekhez fűződő jogkövetkezmények

Ha az ellenőrzések során megállapítást nyer, hogy a kedvezményezett a tartalmi értékelési szempontok során vállalt kötelezettségeinek (beleértve a Fenntartási és üzemeltetési tervben vállaltakat) nem tett eleget, a támogatás jogosulatlanul igénybe vett támogatásnak minősül és a kedvezményezett köteles **minden jogosulatlanul igénybevett többletpont után a véglegessé vált támogatási okiratban meghatározott támogatási összeg 0,5 %-ának visszafizetésére.**

Ha több tartalmi értékelési szempont vonatkozásában kerül megállapításra a jogosulatlan igénybevétel, akkor az egyes szankciók összegét össze kell vonni, mely eredményezheti a felhívás 7.2. pont 3. alpontjában meghatározott a támogathatósági határpontszám alá csökkenést, ezáltal az intézkedésben való jogosulatlan részvételt.

10.3. A felhívásban rögzített kötelezettségekhez/elvárásokhoz fűződő jogkövetkezmények

A) A támogató jogosult az agrártámogatási jogviszonyt keletkeztető döntését visszavonni, és ezzel egyidejűleg az igénybe vett támogatás egészére vagy egy részére vonatkozóan a kedvezményezett visszafizetési kötelezettségéről rendelkezni, ha a kedvezményezett nem tesz eleget valamely felhívásban foglalt kötelezettségének, így különösen:

1. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a fenntartási kötelezettségének, akkor köteles az intézkedésben való jogosulatlan igénybevételre vonatkozó szabályok szerint visszafizetni az igénybevett támogatást azon időszakkal arányosan, amelynek tekintetében nem teljesültek a fenntartási követelmények.

B) A támogatási okiratban megítélt támogatás 5%-kal csökkentésre kerül, ha a kedvezményezett nem tesz eleget a következő kötelezettségeknek, vállalásoknak:

1. Ha a kedvezményezett nem tesz eleget a felhívás 3.3. II. 5. pontjának, azaz építéssel járó művelet esetén nem alkalmaz adott szakterületre jogosultsággal rendelkező műszaki ellenőrt, és/vagy nem vezet építési és felmérési naplót.

C) A támogatási okiratban megítélt támogatás arányosan³ csökkentésre kerül annak az időszaknak a vonatkozásában, amelynek tekintetében nem teljesültek az alábbi követelmények:

1. Ha a kedvezményezett a bejelentett lakhelyét vagy tartózkodási helyét művelet fenntartási időszakának végéig a fejlesztéssel érintett tanyán kívülre helyezi..

11. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

11.1. Jogutódlás, kötelezettségátadás

A jogutódlásra, valamint a kötelezettségátadásra a KAP törvény 32 - 33. §-ában, illetve a KAP Vhr. 49 - 51. §-ában és az ÁÚF- 11.1. alfejezetében foglaltak az irányadók.

Az agrártámogatási jogviszony létrejötte után az agrártámogatási jogviszonyból eredő jogok és kötelezettségek az átvállaló kérelmére átadhatók, ha a kötelezettségátadást az európai uniós állami támogatási szabályok lehetővé teszik.

A kötelezettségátadáshoz a támogató előzetes jóváhagyása szükséges. A kérelem nem hagyható jóvá, ha az átvállaló nem felel meg a jogszabályban vagy pályázati felhívásban meghatározott feltételeknek.

11.2. További dokumentumok

Felhívjuk a Tisztelt Kedvezményezettek figyelmét, hogy az ÁÚF a <https://kap.gov.hu> honlapon megtalálható és a felhívás elválaszthatatlan része.

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az ÁÚF és a „KAP Felhasználói kézikönyv az elektronikus felület használatához és e-kérelem benyújtásához” című dokumentumok figyelembevételével készítsék el!

A Kincstár kifizetési kérelmekkel kapcsolatos közleménye, valamint a felhíváshoz kapcsolódó tájékoztatója elérhető a honlapon.

³ A megvalósítási időszak, illetve a fenntartási időszak együttesen 100%. A jogkövetkezményt attól a hónaptól kell alkalmazni, amelyik hónapban a kedvezményezett a bejelentett lakhelyét vagy tartózkodási helyét a fejlesztéssel érintett tanyán kívülre helyezi.

A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 3. § 22. pontja szerinti adatok körét az 5. melléklet tartalmazza.

12. ÜGYFÉLSZOLGÁLAT ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal a **Kincstár Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Ügyfélszolgálatához**, amely az alábbi elérhetőségeken áll rendelkezésre:

Ügyfélfogadási idő:

hétfő, kedd és csütörtök: 9.00 - 12.00 és 13.00 - 16.00

szerda és péntek: 9.00 - 12.00

Telefon: 1811 (4-es gomb); (1) 374-3603 vagy (1) 374-3604

E-mail: mv.ugyfelszolgalat@allamkincstar.gov.hu

A kapcsolatfelvételre a mobilGAZDA alkalmazást is felhasználhatják, amely ingyenesen elérhető a Google Play és App Store digitális tartalomszolgáltatóknál, használata regisztrációhoz kötött.

13. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

13.1. A támogatási kérelemhez csatolandó (pótolható) mellékletek listája

A támogatási kérelem benyújtásakor a következő mellékleteket szükséges csatolni:

1. Személyazonosító igazolvány mindkét és a lakcím kártya lakcímet igazoló oldalának másolata.
2. Ha a fejlesztéssel érintett ingatlan, illetve amennyiben releváns, a megvalósítási helyként szolgáló ingatlan nem, vagy nem kizárólagosan a kedvezményezett tulajdonában van, a tulajdonos/tulajdonosok és közöttük fennálló közeli hozzátartozói viszony igazolására anyakönyvi kivonat(ok) másolata, anyakönyvi hatósági bizonyítvány, vagy jegyzői igazolás.
3. Ha nem a kedvezményezett kizárólagos tulajdonát képezi a fejlesztéssel érintett ingatlan(ok), abban az esetben a tulajdonos(ok)/hasznélvezők hozzájáruló nyilatkozata a fejlesztéshez, .
4. A tervezett fejlesztés megvalósulási helyének feltüntetésével kiegészített, a fejlesztés elhelyezkedését bemutató, az illetékes földhivatal által kiállított 30 napnál nem régebbi ingatlan-nyilvántartási térképmásolatot.
5. Nem a kedvezményezett tulajdonában álló, fejlesztéssel érintett ingatlanon áthaladó fejlesztés esetén az ingatlan tulajdonosával/tulajdonosaival kötött együttműködési megállapodás.
6. Fényképes dokumentáció az alábbiak szerint:
 - a) Legalább 4 db olyan, időbélyegzővel (a képbe „égetett” dátum) ellátott fénykép csatolása, amelyek bemutatják a beruházás keretében megvalósítani kívánt tevékenységek tervezett helyét⁴ és amelyek igazolják, hogy a kedvezményezett nem megkezdett vagy befejezett beruházás tekintetében igényel támogatást. Ha a benyújtott fényképeken nem szerepel időbélyegző, úgy a kedvezményezettnek a támogatási kérelemben szükséges nyilatkoznia a fényképek készítésének dátumát illetően.
 - b) A fényképek készítési helye minden kétséget kizáróan megállapítható, valamint alkalmas a fejlesztés előtti állapot igazolására.

⁴ Például:

- Napelem tetőszerkezetre történő felszerelése esetén a berendezés leendő fizikai helyét a tetőszerkezeten,
- hálózatra termelő rendszer esetén a villanyoszlop, amelyre csatlakozni kívánnak, illetve a rendszer telepítési helye,
- víztisztító berendezés aknában történő elhelyezése esetén az akna belső tere, stb.

- c) A fényképek készítésének dátuma legkorábban a támogatási kérelem benyújtását megelőző 30. napon belül lehet.
7. Ha a művelet keretében olyan ingatlano(ko)n (helyrajzi számo(ko)n) valósul meg a beruházás, amely már részesült támogatásban, abban az esetben a támogatási kérelem mellékleteként be kell nyújtani az eredeti, tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
8. Építési beruházások esetén:
- Építési engedélyköteles beruházás esetén:
 - A kedvezményezett nevére szóló jogerős és érvényes építési engedély vagy ennek hiányában a hatóság közokirati formában kiállított igazolását az építésügyi eljárás megindításáról.
 - Az ÉNGY-ben nem szereplő építési tételekre, a beszerzésre kerülő eszközökre, berendezésekre, valamint a felhívásban meghatározott egyes szolgáltatások vásárlására vonatkozóan 3 db árajánlat. A kedvezményezett nevére szóló - a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott - Építészeti-műszaki tervdokumentáció.
 - Nem építési engedélyköteles beruházás esetén:
 - A kedvezményezett nevére szóló - a tervezői névjegyzékben szereplő tervező ellenjegyzésével ellátott - építészeti-műszaki tervdokumentáció.
 - Hálózatra termelő napelemes művelet megvalósítása esetén a napelemes rendszerre vonatkozóan a fentiekben részletezett építészeti-műszaki tervdokumentáció kiváltható a helyszínrajzokkal kiegészített, illetékes áramszolgáltató által előírtaknak megfelelő formai, tartalmi elemekkel rendelkező csatlakozási dokumentáció benyújtásával. Ebben az esetben a csatlakozási dokumentáció elkészítésének dátuma a támogatási kérelem benyújtását megelőzi.
9. Vízjogi beruházások esetén:
- Vízjogi engedélyköteles beruházások esetén
 - A vízjogi engedélyezési eljáráshoz benyújtott építészeti-műszaki tervdokumentáció.
 - A vízjogi engedély iránti eljárás megindítását igazoló dokumentum vagy ha rendelkezésre áll, a vízjogi engedély.
 - Vízi-közmű hálózatra történő új csatlakozás esetében a szolgáltató felé benyújtott és a szolgáltató által visszaigazolt igénybejelentő.
10. Tartalmi értékelési szempontokat alátámasztó igazolások, nyilatkozatok, dokumentumok a felhívás 3. melléklete szerint.
11. Hálózatra termelő valamint vissz-wattos napelemes művelet esetén a szolgáltató felé benyújtott és a szolgáltató által visszaigazolt igénybejelentő, vagy a szolgáltató által kibocsátott „Pályázati igazolás HMKE létesítéséhez” tárgyú dokumentum.
12. Ha a kedvezményezett nem számol el a technológiához kapcsolódóan építést, csupán szerelési munkával érintett a fejlesztés, abban az esetben elegendő technológiai leírás (gyártói/forgalmazói termék/technológiai leírás, műszaki leírás, használati útmutató) és a megvalósítási helyet bemutató helyszínrajz, vázrajz (amennyiben releváns) benyújtása.
13. Ha a tervezett műveletnek része megújuló energiaforrást hasznosító technológia, rendszer kiépítése, akkor a felhívás 3.3. fejezetének III. pontjában előírt releváns feltételeknek való megfelelést alátámasztó leírás, terv, számítás, dokumentáció.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem benyújtásakor kell csatolni.

13.2. Az első kifizetési kérelemhez csatolandó dokumentumok

1. Legkésőbb az első, építési és/vagy vízjogi engedélyköteles beruházással kapcsolatos kifizetési kérelemhez mellékelni kell a kedvezményezett nevére szóló végleges építési és/vagy a

- végleges vízjogi létesítési engedélyt, – beleértve az engedélyezési záradékkal ellátott építészeti-műszaki tervdokumentációt.
2. Építési művelet esetén az elszámolni kívánt bizonylattal együtt az ÉNGY szerinti bontású számlarészletezőt is be kell nyújtani minden kifizetési kérelemhez.
 3. A művelet egyes tevékenységi elemeinek (fázisainak) fotódokumentációval történő igazolása.
 4. Hálózatra termelő, valamint vissz-wattos napelemes művelet esetén az első napelemes rendszer létesítésével kapcsolatos kifizetési kérelem feltétele a hálózati engedélyes által jóváhagyott csatlakozási dokumentáció, a záró kifizetés feltétele a hálózati engedéllyessel kötött hálózathasználati szerződés megléte.
 5. Ha releváns, a felhívás 3.3. III.20. pontjához kapcsolódóan a termőföld más célú hasznosítása iránti engedély.

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékeleteket az első kifizetési kérelem benyújtása során csatolni szükséges. A dokumentumokat az előlegigénylés kapcsán a Kincstár jogosult bekérni.

14. A FELHÍVÁS MELLÉKLETEI

1. melléklet: Fogalomtár
2. melléklet: Településlista
3. melléklet: Tartalmi, értékelési szempontok
4. melléklet: Fenntartási és üzemeltetési terv kitöltési útmutató
5. melléklet: Tájékoztató az ARACHNE kockázatértékelő eszköz részére küldendő adatokról